

Автостопом по Україні. Розділ 9

– Добрий вечір в вашій хаті!

Марк стояв на порозі старенької дерев'яної хати. Балакуча бабуся вела перемовини з господарем, який стояв у темному кутку, і Маркові ніяк не вдавалося роздивитися його. Тим більше вражав його голос – густий, з приглушеними півтонами, він ніби йшов звідкись із підземелля, і від цього, а ще від тьмяного світла, від якого темрява по закутках була якась аж наче густа, Маркові робилося трохи моторошно.

Ще в маршрутці бабуся попередила: шанси на те, що вуйко Микола згодиться прийняти пожильця, мінімальні – не любить він чужих людей, а тим більше туристів. І тому, коли Марк побачив Миколину колибу, яка ніби зійшла з екрану фільму Параджанова, йому наперед стало шкода, що не доведеться тут пожити. Яким же було його здивування, коли він почув густий Миколин бас: «Та най живе хлопець, чи ж я бороню?».

Марк відводив бабуся до її хати. Спускалася ніч, село затихло, і гори навколо ніби стиснулися у вузьке кільце. Бабуся, як видалося Маркові, була просто вражена Миколиною згодою. «Ти диви, – казала вона. – Щось то він в тобі таке побачив, що захотів прийняти». Вона, видно, ще багато мала чого сказати, слова, здавалося, так і підскакували в неї на язиці, але вона не давала їм волі, з усієї сили стримуючись, щоб не говорити. Марк помітив це, і мурашки, які почали бігати по спині ще при першій згадці про Миколу, просто знавісніли. Він довго стояв на порозі, поки наважився нарешті увійти до хати.

Вуйко Микола щось робив у темному закутку хати – Марк не міг роздивитися, що саме, і тому роздивлявся хату. Зсередини вона зачарувала його не менше, ніж ззовні: стіни з грубих дерев'яних колод, на балках під стелею почеплені в'язки якихось трав, аскетичне ліжко, більше схоже на широку дерев'яну лавку, і скрізь – на підлозі, на ліжку, на лавках – кудлаті килимки, виткані з різнокольорової вовни.

– Ліжники, – почув Марк просто біля свого вуха Миколин голос. Він підскочив від несподіванки, і Микола задоволено засміявся у вуса.

– Що? – Марк не зрозумів, що сказав Микола і чи взагалі до нього було адресоване те незрозуміле слово.

– Ліжники, кажу. – Микола тицьнув пальцем на один з килимків. – То з наших овець. Ну, що: спати будеш тут, а я піду до другої кімнати.

Тільки зараз Марк зауважив низькі двері в кутку кімнати, на які показував Микола. Здається, тут суцільні несподіванки, – думав він, розглядаючись довкола. І коли він вдесьте обвів поглядом кімнату, щоб переконатися, що нічого дивного тут не залишилося, з темного кутка відділився шматочок темряви і посунув на нього. Зблиснули два вогники, і за мить на світло виліз товстий чорний котяра.

– А, Міцю... Йди до мене, котку, – прогудів Микола і погладив kota поза вухами. Той задоволено замуркотів, і в нічній тиші це звучало, як гурчання віддаленої грози. – Ну, а ти, хлопче, лягай спати, а зрання роздивишся. Ото на ліжку тобі ліжники, як буде зимно – візьми си ще на лавці.

Микола вийшов у маленькі двері, котяра поплентався за ним, голосно муркочучи і зблискуючи зеленими очима. Марк почав лаштуватися до сну, але сон не брався. Він дослухався до дивного, незрозумілого голосу ночі – щось потріскувало, за вікном шелестіли дерева, чути було якийсь звук, схожий на тихий стогін – чи то якась лісова тварина, чи птах... Марк закутався у теплі ліжники, ніби потонув у їхній густій вовні, і закрив очі, але ще довго не міг заснути, дослухаючись до нічних звуків і вдихаючи дивні пахощі дерева, глиці і невідомих рослин, що сушилися в пучках під стелею. Тіні забутих предків бродили поруч, і Марічка співала Іванкові своїх співанок.